

Met deze CO2-heffing gaan we niet naar de 350 ppm

Een van de meest effectieve middelen om uitstoot van CO2 te reduceren is het duurder maken van fossiele brandstoffen. Het kabinet heeft een voorstel gedaan voor een CO2-heffing. Met die heffing wil ze de grote industriële energieverbruikers van Nederland stimuleren om energieverbruik te verminderen en verduurzamen. Deze voorgestelde CO2-heffing leidt niet tot de prijsprikkel die gewenste klimaatdoelen gaat halen.

Terug naar 350 ppm CO2

'PPM' staat voor 'parts per million', wat een manier is om de verhouding van kooldioxidemoleculen (CO2) tot alle andere moleculen in de atmosfeer te meten. Talloze wetenschappers, klimaatdeskundigen en regeringsfunctionarissen zijn het erover eens dat 350 ppm het 'veilige' niveau van kooldioxide in de atmosfeer is. Op dit moment zijn we op ruim 415 ppm aanbeland en we voegen elk jaar meer dan 2 ppm kooldioxide toe. Tenzij we dat aantal snel kunnen omkeren en deze eeuw weer rond de 350 ppm kunnen komen, lopen we het risico om kantelpunten en onomkeerbare milieueffecten te veroorzaken. Tot dusver hebben we al ongeveer 1 graad (Celsius) opwarming ervaren en de impact op de biodiversiteit en de samenleving is nu al beangstigend.

Het is daarom dat bijna alle landen op aarde in 2015 in Parijs het 'Parijse Klimaatakkoord' ondertekenden. Daarmee proberen we om onder de 2, maar liefst nog 1,5 graad Celsius temperatuurstijging te blijven om de aarde leefbaar te houden voor de mens. Daarvoor moeten we zo snel als mogelijk de uitstoot van CO2 reduceren tot 0 en vervolgens via bijvoorbeeld de aanplant van bossen de ppm omlaag brengen weer richting de 350.

Hogere prijs op CO2-uitstoot

Een van de meest effectieve middelen om dit te doen is het duurder maken van fossiele brandstoffen. Deze brandstoffen veroorzaken bij verbranding namelijk veel CO2-uitstoot. Het is daarom ook dat de Europese Unie een emissiehandelssysteem (EU ETS) heeft opgezet dat moet leiden tot hogere CO2-kosten waardoor energiebesparing en duurzame opwekking een steeds aantrekkelijker alternatief wordt. Het doel van EU ETS is het dat de deelnemende grote industriële bedrijven in 2030 minstens 40% minder uitstoot van CO2 veroorzaken dan dat ze in 1990 deden. Nederland streeft echter naar een totale reductie van uitstoot van CO2 van 55% in 2030 ten opzichte van 1990. En dat is terecht omdat we, als je alleen al kijkt naar de huidige 415 ppm CO2 in de atmosfeer, afstevan op een globale ecologische megacrisis. Er moet dan een extra prijsprikkel bij om de deelnemende EU ETS deelnemers in Nederland te stimuleren om dat 55% reductiedoel te halen.

Voorstel CO2-heffing

Nu ligt er een wetsvoorstel ter consultatie waarin door het kabinet wordt gepleit voor een CO2-heffing boven op de ETS prijs. Dat wetsvoorstel hangt van dispensatie, vrijstelling en uitstel aan elkaar. Als totaalpakket is het niet effectief, want veel te ingewikkeld én zonder

echte economische incentive. Het is ook een voorstel dat niet makkelijk door andere EU-landen gekopieerd kan worden. Terwijl je juist graag die navolging wilt hebben omdat je dan samen kunt optrekken.

Een beter idee?

Wat zou dan een beter voorstel zijn? Volgens [onderzoek](#) van onder andere de Wereldbank zou de prijs op CO2 in het jaar 2020 op ongeveer €60,- per ton moeten liggen om klimaatdoelen te halen. Een studie van [De Nederlandse Bank](#) gaat in op de gevolgen van een hogere belasting op de CO2-uitstoot van bedrijven. Voor de economie als geheel heeft een verhoging van de belasting met €50 per ton geen grote gevolgen, ook als dit alleen geldt voor Nederlandse bedrijven.

Het voorstel is toe te werken naar een minimumprijs van €175,- per ton CO2 (inclusief de EU ETS prijs) in het jaar 2050. Vanwege de coronacrisis starten we dan in 2021 met een lage minimumprijs van €25,- per ton CO2 en zetten er ieder jaar €5,- bovenop. Dit is voor de industrie ook veel eenvoudiger om mee te rekenen, bijvoorbeeld voor de terugverdientijden van nieuwe investeringen. In 2025 is er dan een minimumprijs van €50,- per ton CO2 en in 2030 €75,- per ton CO2.

Komt in de toekomst een meer ambitieus EU ETS systeem tot een hogere prijs dan de voorgestelde Nederlandse minimumprijs om klimaatdoelen te halen, dan wordt ook door Nederland het EU ETS systeem gevolgd. Hoe hoger het doel immers, hoe beter, gezien de ecologische crisis waarop we afstevenen.

Innoveren en lobbyen voor minder CO2

Het geld dat wordt opgehaald met deze CO2-heffing kan in zijn geheel gebruikt worden om de industrie te voorzien van extra subsidies voor duurzame energie-innovaties. Daarmee maken we de industrie schoner én competitiever want reken er maar op dat de industrie die het meest klimaatvriendelijk onderneemt de toekomst heeft én de werkgelegenheid blijft houden.

En daarnaast blijft het natuurlijk zaak om in de EU te blijven lobbyen voor zo'n CO2-heffing voor ieder EU-land. Dat heeft Minister-President Rutte de afgelopen jaren ook gedaan, maar helaas nog zonder resultaat. Wel heeft hij, samen met het kabinet, de ambitie voor CO2-reductie dus verhoogd naar 55% in 2030. Dan moet je daar ook naar handelen en een extra prijs- en innovatieprikkel voor de industrie toepassen.

Maatschappelijke kosten CO2

Nog een laatste opmerking. De [maatschappelijke kosten](#) van het veroorzaken van een ton CO2 bedragen nu rond de €700,- per ton. Denk aan herstel na overstromingen, bosbranden en orkanen en een voorbereiding op de stijgende zeespiegel. Het zijn voornamelijk de arme landen, die historisch gezien de minste uitstoot van broeikasgassen hebben veroorzaakt, die te kampen krijgen met de meeste van deze maatschappelijke kosten. €700,- per ton CO2 (!), en ook dat bedrag is stijgende. Dus laten we keihard en eerlijk terugwerken naar een wereld met rond de 350 ppm CO2 in de atmosfeer. De sterkste schouders dragen daarbij de

zwaarste lasten en maak het zo aantrekkelijk en eenvoudig mogelijk zodat iedereen aansluit en kan rekenen naar de toekomst.

Rob van der Rijt

Oprichter [Klimaatplein.com](https://www.klimaatplein.com)

Geschreven op persoonlijke titel